

> Retouradres POSTBUS 20201 2500 EE 'S-GRAVENHAGE

Koepelorganisaties van fiscale dienstverleners (NBA, NOAB, NOB, RB en SRA),
Consumentenbond, Bond voor Belastingbetalers

**Directoraat-Generaal voor
Fiscale Zaken**
Afdeling Arbeid en Vermogen
Korte Voorhout 7
2511 CW 'S-GRAVENHAGE
POSTBUS 20201
2500 EE 'S-GRAVENHAGE

Ons kenmerk
2024-0000158624

Datum 12 februari 2024

Betreft Reactie op uw verzoek over box 3

Geachte heer, mevrouw,

Op 22 november 2023 heeft u mij een brief gestuurd over box 3. Deze brief ging kort gezegd over de vraag of belastingplichtigen nu actie moeten ondernemen om rechten veilig te stellen, met het oog op een nieuw arrest van de Hoge Raad (HR) over box 3 dat wordt verwacht in maart 2024.¹ Bij brief van 14 december 2023 heb ik hierop gereageerd en op 22 januari jl. hebben wij nader overleg gevoerd. U heeft bij dit overleg een notitie gedeeld met het verzoek om een toezegging te doen. In deze brief zal ik op uw verzoek reageren.

Allereerst wil ik alle koepel- en belangenorganisaties bedanken voor de constructieve overleggen over box 3 om procesafspraken te maken over de rechtsvragen over box 3 die voor veel belastingplichtigen van belang zijn. Deze gesprekken hebben geleid tot afspraken over de procedure 'massaal bezwaar plus' voor de zogenoemde 'niet-bezwaarmakers'. Daarnaast hebben we overleg gevoerd over het besluit om lopende bezwaarschriften tegen de vormgeving van het rechtsherstel aan te houden, en om het opleggen van definitieve aanslagen 2021 en 2022 aan te houden, in afwachting van het HR-arrest van maart 2024. Zo wordt waar mogelijk voorkomen dat individuele belastingplichtigen genoodzaakt zijn om individueel te procederen over dezelfde rechtsvragen.

In uw brief van 22 november 2023 en notitie van 22 januari 2024 speelt kort gezegd de vraag of belastingplichtigen die vallen onder de wet Rechtsherstel box 3 voorafgaand aan het HR-arrest van maart 2024 een verzoek tot ambtshalve vermindering moeten doen om aanspraak te kunnen maken op de uitkomsten van dat arrest. U vraagt om een toezegging dat het HR-arrest van maart 2024 automatisch geldt voor alle belastingplichtigen met box 3-vermogen voor de belastingjaren 2017 en verder.

Een belastingplichtige kan een verzoek tot ambtshalve vermindering van een belastingaanslag inkomstenbelasting (hierna: aanslag) doen. De belastinginspecteur vermindert de aanslag als hem is gebleken dat de aanslag te hoog is vastgesteld. Daarbij gelden enkele voorwaarden en uitzonderingen.² In dit geval is van belang dat inspecteur de aanslag niet vermindert als de onjuistheid

¹ Inzake de zaak met conclusie van 1 september 2023, ECLI:NL:PHR:2023:655. In deze brief wordt steeds verwezen naar het HR-arrest van maart 2024, echter is het mogelijk dat het arrest op een ander moment gewezen wordt.

² Artikel 9.6, tweede lid, Wet inkomstenbelasting 2001 juncto artikel 45aa Uitvoeringsregeling IB 2001.

van de aanslag voortvloeit uit jurisprudentie die eerst is geweest nadat die aanslag onherroepelijk vast is komen te staan ('nieuwe jurisprudentie'), tenzij de Minister van Financiën anders heeft bepaald.

In mijn brief van 14 december 2023 heb ik daarom aangegeven dat voor onherroepelijk vaststaande aanslagen de rechtspositie voor deze uitzonderingsgrond niet anders wordt als een verzoek tot ambtshalve vermindering wordt ingediend vóór het nog te wijzen arrest van de Hoge Raad of erna. Beide verzoeken bevinden zich voor de voor de toepassing van de uitzonderingsgrond van 'nieuwe jurisprudentie' in dezelfde rechtspositie en zullen hetzelfde worden behandeld. Het criterium waaraan de uitzonderingsgrond 'nieuwe jurisprudentie' wordt getoetst is het tijdstip waarop de aanslag onherroepelijk is geworden. Na het arrest zal moeten worden bepaald of sprake is van 'nieuwe jurisprudentie' en zo ja, of van deze uitzonderingsgrond afgeweken wordt. Het zorgvuldig uitwerken van de opties voor besluitvorming inclusief alle gevolgen en implicaties zal pas mogelijk zijn na het arrest. Na het arrest zal ik indien aan de orde opties uitwerken en aan het parlement voorleggen. Bij deze opties zal ook aandacht zijn voor de doelgroep van eventueel aanvullend rechtsherstel. Om nu al de gevraagde toezegging te doen zou vooruitlopen op deze besluitvorming. Bij de besluitvorming na het arrest van maart 2024 zullen belastingplichtigen die zich in dezelfde rechtspositie bevinden conform de geldende regelgeving hetzelfde behandeld worden. Ik heb begrip voor de zorgen die de koepel- en belangenorganisaties hebben rondom gelijke behandeling van de verschillende groepen (tijdige bezwaarmakers, massaal bezwaar plus, wel of geen (tijdig) verzoek tot ambtshalve vermindering) die zijn ontstaan in het box 3 dossier en zal dit onderwerp in acht nemen bij de voorbereiding van de politieke besluitvorming in vervolg op het te verwachten arrest van maart 2024. Graag nodig ik de koepel- en belangenorganisaties na het verschijnen van het te verwachten arrest van maart 2024 uit om alsdan nader te overleggen over de gevolgen voor de verschillende groepen belastingplichtigen.

In uw notitie oppert u de mogelijkheid dat de HR – op enig moment – toch andere regels voor het verlenen van ambtshalve vermindering zou formuleren, waardoor toch een verschil zou kunnen ontstaan tussen belastingplichtigen die vóór en ná het arrest van maart 2024 een verzoek tot ambtshalve vermindering hebben gedaan. De Hoge Raad zou dan (i) de uitzonderingsgrond 'nieuwe jurisprudentie' terzijde moeten schuiven, en (ii) zelfstandig een nieuwe eis moeten introduceren die nadelig kan zijn voor belastingplichtigen, namelijk de eis dat een verzoek ambtshalve vermindering vóór het arrest van maart 2024 gedaan moet zijn om tot vermindering te kunnen leiden. Voor een dergelijke eis bestaat geen basis in de geldende regelgeving of wetsgeschiedenis. Dit lijkt mij een zeer onwaarschijnlijke en hypothetische uitkomst. De regels over ambtshalve vermindering zijn bovendien geen onderwerp van geschil in de zaak waar de HR in maart 2024 arrest zal wijzen. In de uitspraak van de rechtbank, gerechtshof en de conclusie van de Advocaat-Generaal spelen deze regels dan ook geen rol. Het lijkt mij daarom ook niet voor de hand liggen dat de HR in het arrest van maart 2024 hierover zal oordelen. Zoals gezegd zal ik na het arrest, indien aan de orde, opties voor besluitvorming voorbereiden, dit in overleg met de koepel- en

belangenorganisaties. Voor de uitzonderingsgrond 'nieuwe jurisprudentie' zullen belastingplichtigen die vóór en ná het HR-arrest van maart 2024 een verzoek tot ambtshalve vermindering hebben gedaan hetzelfde behandeld worden.

Ons kenmerk
2024-0000158624

Ik hoop u hiermee voldoende geïnformeerd te hebben.

Hoogachtend,

de staatssecretaris van Financiën - Fiscaliteit en Belastingdienst

Marnix L.A. van Rij